

Sygn. akt II CZ 49/13

## POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Marta Romańska

w sprawie ze skargi C. K. i M. K. – B. następczyni prawnej I. K.  
o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym  
postanowieniem Sądu Okręgowego w S.  
z dnia 21 grudnia 2009r., wydanym  
w sprawie z wniosku C. K.  
przy uczestnictwie I. K. i in. ,

o zasiedzenie ,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 20 września 2013 r.,  
zażalenia skarżących – M. K. – B.  
i C. K.  
na postanowienie Sądu Okręgowego w S.  
z dnia 4 grudnia 2012 r.,

**oddala zażalenie.**

Uzasadnienie

Małżonkowie M. i C. K. złożyli skargę o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 21 grudnia 2009 r. (I Ca .../09). Postanowienie to zmieniło postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 26 czerwca 2009 r. (I Ns .../08) w ten sposób, że umorzono postępowanie w zakresie żądania zasiedzenia nieruchomości na rzecz dwóch uczestników postępowania, oddalono wniosek o zasiedzenie na rzecz C. K. i I. K. oraz oddalono apelację wnioskodawcy (C. K.) w pozostałym zakresie.

W skardze o wznowienie postępowania skarżący wywodzili, że postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 21 grudnia 2009 r. oparto na dokumencie podrobionym, ponieważ pismo i podpis na wniosku ostrzeżenia z dnia 17 stycznia 1994 r. nie pochodzi od S. B. (siostry wnioskodawcy i skarżącego). Na okoliczność tę nie mogła powołać się wnioskodawczyni – M. K. (żona wnioskodawcy). Na fakt wspomnianego podrobienia wskazuje prywatna ekspertyza grafologiczna z września 2012 r., dołączona do skargi.

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy odrzucił skargę i wyjaśnił, że nie istnieją podstawy prawne jej wznowienia zakończonych postanowieniem z dnia 27 grudnia 2009 r. Wskazana ekspertyza grafologiczna stanowi środek dowodowy (okoliczność), na którą strony, w tym także – wnioskodawca, mogły się powołać w prawomocnie zakończonym postępowaniu rozpoznawczym. Pełnomocnik wnioskodawcy już w toku postępowania (w sprawie I Ns .../08 w postępowaniu pierwszoinstancyjnym) kwestionował autentyczność wniosku o wpisanie ostrzeżenia w księdze wieczystej i wnosił o przeprowadzenie opinii z biegłego grafologa (wniosek ten nie został uwzględniony, ale był ponawiany w postępowaniu apelacyjnym). Ponadto kwestia, kto własnoręcznie podpisał wniosek o wpisanie ostrzeżenia nie miała decydującego znaczenia w sprawie o zasiedzenie, wystarczyło, że informacja mogąca być podstawą wpisu (także z urzędu) pochodziła od osoby uprawnionej. S. B. (siostra wnioskodawcy) podejmowała w tym czasie czynności procesowe negujące prawa wnioskodawców i ostatecznie potwierdziła treść wniosku ostrzeżenia.

W zażaleniu na postanowienie z dnia 4 grudnia 2012 r. skarżący zarzucili naruszenie art. 410 § 1 w zw. z art. 403 § 2 k.p.c. i wnosili o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący w skardze domagali się wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 21 grudnia 2008 r. Przedmiotem postępowania zakończonego tym postanowieniem było zasiedzenie wskazanej we wniosku nieruchomości na rzecz małżonków C. i J. K. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że do wznowienia postępowania w sprawie o zasiedzenie na podstawie art. 524 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. należy stosować odpowiednio przepisy o wznowieniu postępowania w postępowaniu procesowym, w tym także przepis art. 403 k.p.c. wskazujący na prawne podstawy wznowienia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2011 r., I CZ 79/11, nie publ.).

W zażaleniu wnioskodawcy bronią stanowiska, że istniała - wbrew stanowisku Sądu Okręgowego - podstawa wznowienia określona w art. 403 § 2 k.p.c., ponieważ załączona do skargi ekspertyza grafologiczna z dnia 3 września 2012 r. stanowi nowy środek dowodowy stwierdzający sfałszowanie podpisu pod wspomnianym wnioskiem ostrzeżenia z 1994 r., a ostrzeżenie to - w ocenie Sądu Okręgowego - prowadziło do przerwania biegu terminu prowadzącego do zasiedzenia nieruchomości wskazanej we wniosku (art. 123 k.p.c. w związku z art. 175 k.c.).

Tymczasem podzielić należy stanowisko Sądu Okręgowego, że przedstawiona przez skarżących ekspertyza grafologiczna z dnia 3 września 2012 r. nie stanowiła nowego środka dowodowego określonego w art. 403 § 2 k.p.c. W toku postępowania przed sądem pierwszej instancji pełnomocnik wnioskodawcy kwestionował autentyczność wniosku o wpisanie ostrzeżenia w księdze wieczystej, w której ujawniono nieruchomość objętą obecnie wnioskiem o zasiedzenie. Wniosek pełnomocnika - wnioskodawcy o dokonanie opinii grafologicznej nie został uwzględniony, a w apelacji wnioskodawcy nie ponowiono takiego wniosku i nie przekładano prywatnej ekspertyzy grafologicznej.

W postępowaniu tym uczestniczyła poprzedniczka prawna skarżącej J. K., toteż nie może być brana pod uwagę sugestia skarżącej M. K. – B. o niemożność wykorzystania ekspertyzy grafologicznej w postępowaniu o zasiedzenie (s. 2 zażalenia).

Przekonywające jest także stanowisko Sądu Okręgowego co do tego, że kwestia własnoręcznie podpisanego wniosku o wpis ostrzeżenia nie miała jednak decydującego znaczenia przy rozstrzygnięciu sprawy zakończonej wydaniem prawomocnego postanowienia z dnia 21 grudnia 2008 r. Chodziło bowiem o zasadniczy problem, czy i jakie zdarzenia mogły doprowadzić do przerwania biegu terminu zasiedzenia nieruchomości objętej wnioskiem (art. 123 k.p.c. w zw. z art. 175 k.c.). Skoro w postępowaniu rozpoznawczym ustalono, że S. B. w określony sposób popierała wniosek o wpis ostrzeżenia (negowała prawa wnioskodawców, potwierdzała treść wniosku i była co najmniej inicjatorką jego złożenia), to dla oceny, czy nastąpiło przerwanie biegu zasiedzenia nie ma już znaczenia prawno - formalna strona tego wniosku, tj. fakt własnoręcznego podpisu wniosku. Istotna okazała się ogólna konstatacja, że doszło do przerwania biegu zasiedzenia i ostatecznie nie mogła być ona stwierdzona na rzecz wnioskodawcy i jego żony, ponieważ S. B. (siostra wnioskodawcy) wyraziła ostatecznie swoją wolę, której odzwierciedlenie znalazło się we wpisie wniosku ostrzeżenia. Z ustaleń sądów w postępowaniu o zasiedzenie wynika, że S. B. podejmowała czynności zmierzające do jej uwłaszczenia i kwestionowała zasadność wydania aktu uwłaszczenia na rzecz wnioskodawcy. Wbrew zatem twierdzeniom skarżących nie była „osobą niezainteresowaną nieruchomością” (s. 4 uzasadnienia zażalenia) i jej czynności - kwestionujące prawa i wnioskodawcy - mogły doprowadzić do przerwania biegu zasiedzenia.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy oddalił zażalenie skarżących jako nieuzasadnione (art. 394<sup>9</sup> § 3 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>14</sup> k.p.c.).